

kiertotalouden
green deal

Kiertotalouden green deal -työn tilannekatsaus

Riikka Yliluoma, ympäristöministeriö

4.6.2024

”Kiertotalouden green dealissa valtio, yritykset, järjestöt, kaupungit ja maakunnat kokoontuvat yhteen ratkomaan kiertotalousmarkkinoiden pullonkauloja. Se tarjoaa keinoja myös ilmastopolitiikan puuttuvan palan löytämiseen, sillä jopa 80 % teollisuuden päästövähennysmahdollisuuksista liittyy kiertotalouteen. Tämä Suomen malli ratkoa laajalla yhteistyöllä, tieteeseen nojaten kestävyysmurroksen esteitä on EU:ssa ja maailmalla hieno tarina kerrottavaksi.”

Kai Mykkänen
ympäristö- ja ilmastoministeri

MIKÄ ON KIERTOTALOUDEN GREEN DEAL?

Kiertotalouden green deal on vapaaehtoinen sitoumus, jossa mukaan lähtevät toimijat sitoutuvat vähentämään luonnonvarojen käyttöä ja asettamaan vaikuttavia tavoitteita ja tekemään toimenpiteitä, jotka edistävät vähähiilistä kiertotaloutta.

KENELLE KIERTOTALOUDEN GREEN DEAL SOPII?

Yrityksille
Kunnille
Maakunnille
Toimialajärjestöille

Sitoutuja on osa
koko Suomelle
merkityksellistä
työtä.

MIKSI KIERTOTALOUDEN GREEN DEAL?

Yhteistyö ja
verkostot muiden
kiertotalouteen tähtäävien
toimijoiden kanssa

Tietoa kiertotalous-
ratkaisujen rahoitus-
mahdollisuuksista

Tukea, tietoa ja
sparrausta ministeriöiltä
ja "kotipesiltä" *

Syötteitä
strategiatyöhön

Ideoita ja toiminta-
malleja vaikuttaviin
kiertotaloustoimiin

Säästöjä ja huoltovarmuutta
kiertotalousratkaisuista

Kansainvälistä kilpailuetua vihreän
siirtymän edelläkävijyydestä

* Sitoumusten toimeenpanoa ja toimijoiden välistä yhteistyötä tukevat niin kutsutut "kotipesät". Ne tukevat toimia muutosalueella, sparraavat ja edistävät yhteistyötä sekä rahoituslähteiden löytämistä. Ministeriöt rahoittavat kotipesien toimintaa.

Kiertotalouden green dealin toimenpidealueet

- 5.
- Lisätään ravinteiden kierrätystä ja sivuvirtojen hyödyntämistä
 - Lisätään maaperän hiilensidontaa
 - Lisätään kotimaisten kasvien ja kalan käyttöä resurssitehokkuuden parantamiseksi
 - Vähennetään ruokahävikkiä ja pakkauksiin käytettävien luonnonvarojen määrää
- 4.
- Suunnitellaan kiinteistöt ja yhdyskunnat osaksi säästävää ja älykästä energiajärjestelmää
 - Hyödynnetään hukkaenergiat energiantuotantotarpeen vähentämiseksi
 - Edistetään polttoon perustumatonta tuotantoa ja uusia energiaratkaisuja

- 1.
- Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen
 - Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita
 - Kasvatetaan uudelleenkäyttö- ja kierrätystuotteiden markkinoita rakentamisessa
- 2.
- Kestävä tuotesuunnittelu ja liiketoimintamallit strategioiden ytimessä
 - Kiertotalous uudistaa tuotantoprosesseja ja hyötyy sähköistyksestä
 - Lisätään sivuvirtojen, kierrätysmateriaalien ja bioraaka-aineiden arvoa tuotannossa
- 3.
- Lisätään kiertotaloustuotteita ja kiertotalouspalveluita markkinoilla
 - Kehitetään kiertotalouden palveluja arjessa

Valtion rooli

Kehitetään kiertotalouden ohjauskeinoja

- **Lainsäädäntö:** Selvitämme kiertotalouslakia, kehitämme lainsäädäntöä edistääksemme rakentamisen maa-ainesjätteen hyödyntämistä maarakentamisessa, selkeytämme rakentamislaita rakennusmateriaalien kiertotaloutta.
- **Uusiomateriaalit:** Sujuvoitamme lupamenettelyjä, edistämme uusiomateriaalien hyödyntämistä ja tuotteistamista.
- **Taloudelliset ohjauskeinot:** Selvitämme kannusteita ja veroja, jotka ohjaavat kiertotalousratkaisuihin, mm. jätevero

Varmistetaan sitoumusten laatu arviointiryhmällä

- Sitoumusten **vaikuttavuuden tae**, jota moni valmistelussa mukana ollut organisaatio toivonut.
- Tarkastelee sitoumusten vaikuttavuutta, suosittelee ministeriöille miten edetään ja tarvittaessa kehottaa täydennyksiin.
- Tarkastelee sitoumusten toimien edistymistä raportointivuosina sekä loppuarviolla.

Nimetään kotipesät

- Tukevat toimijoiden toimia muutosalueilla, sparraavat ja edistävät yhteistyötä sekä rahoituslähteiden löytymistä.

Seuranta ja yhteistyö

- Ministeriöiden ja sitoutujien vuoropuhelu vuoteen 2035 asti.
- Sitoutujat raportoivat kolmen vuoden välein VNK:n sitoumus2050.fi -alustalle.
- Ohjaus- ja seurantaryhmä seuraa ja sparraa toimia muutosalueilla.

Käynnistetään strategisen LIFE-hanke-ehdotuksen valmistelu.

- Strateginen LIFE-hanke rakennetaan muutosalueiden tavoitteiden ja toimien toteuttamiseksi.
- Green dealin ja rahoittajien yhteistyö (esim. Business Finland ja EAKR kansallinen kiertotalousohjelma)

Ajankohtaista

Kiertotalouden green deal julkistus

- Lopullinen versio pelisäännöistä, kriteereistä, muutosalueista ja valtion toimista **tavoitteena julkaista verkossa kesäkuussa.**
- Kaikille avoin KGD:n sitoumusvaiheen **virallinen avaus**: to 12.9. klo 10-12 Helsingissä ja verkossa.
 - Ensimmäiset sitoutujat esitellään

Sitoumusten valmistelu etenee

- Omia sitoumuksiaan on jo valmistelemassa **vähintään 20-30 tahoja.**
- **Arviointiryhmän 1. kokouksessa 28.5.** on käsitelty neljä ensimmäistä sitoumusehdotusta.
- Arviointiryhmän 2. kokous **elokuun lopulla** → sitoumusehdotusten **DL 13.8.2024.**
- **Sitoumus2050-alusta** tulossa käyttöön sitoumusten laadintaan kesän aikana. Ennen sitä käytössä Webropol.

Rahoitus: Valtakunnallinen EAKR-haku Hiilineutraali kiertotalousyhteiskunta auki 2.10. asti

Tulevat tilaisuudet

17.6.2024

klo 13:00-15:00

Avoin yleinen infoklinikka

- Ensimmäinen kaikille avoin klinikka KGD:stä ja sitoumusten valmistelusta
- [Ilmoittautuminen täällä](#), lisätiedot cecilia.afhallstrom@demoshelsinki.fi

18.6.2024

klo 10:00-12:00

Rakennetun ympäristön infoklinikka

- Erityisesti rakennetun ympäristön toimijoille suunnattu infoklinikka
- [Ilmoittautuminen täällä](#), lisätiedot elina.samila@figbc.fi.

12.9.2024

klo 10:00-12:00

Kiertotalouden green dealin sitoumusvaiheen virallinen avaus

- Green dealin ja ensimmäisten sitoutujien esittely, ministerin puheenvuoro.
- Kaikille avoin laaja tilaisuus Helsingissä ja etänä, kutsut lähetetään ja ilmoittautumistiedot julkistetaan [KGD:n nettisivuilla](#) kesäkuussa.

Syksyllä luvassa lisää klinikoita sekä sitoutujia esittelevä toinen tilaisuus vuoden loppupuolella.